

Divulga UAB

Revista de difusió de la recerca de la
Universitat Autònoma de Barcelona

10/06/2025

Pot la conversió en zona de vianants causar gentrificació?

La planificació urbana contemporània fomenta la mobilitat dels vianants i ciclistes a les ciutats. Malgrat els seus beneficis ambientals, socials i sobre la salut, un estudi del Departament de Geografia de la UAB demostra que les conversions en zones de vianants poden transformar la composició social del barri i atraure veïns amb major poder adquisitiu.

EFE/Quique García

La transformació de les ciutats per a fomentar la mobilitat per als vianants i els ciclistes s'ha convertit en un eix central de la planificació urbana contemporània. La conversió en zona de vianants de carrers i places és una estratègia àmpliament utilitzada amb aquest objectiu, ja que contribueix a reduir la contaminació i a millorar la salut de les persones. No obstant això, aquestes transformacions també generen una sèrie d'efectes socials. Alguns d'ells alineats amb els objectius de la mesura, com la creació de nous espais públics i l'enfortiment de la cohesió social. Uns altres poden plantejar desafiaments, com és el cas de la gentrificació, un fenomen urbà en el qual la millora de l'entorn atreu residents amb majors recursos econòmics, eleva els preus de l'habitatge i dificulta la permanència dels veïns de menors ingressos.

Un estudi recent de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) ha analitzat l'efecte de les conversions en zona de vianants dutes a terme durant el període 2012–2020 a Barcelona

sobre la composició sociodemogràfica de la ciutat, que planteja una pregunta clau: poden aquestes transformacions de l'espai públic a favor del vianant contribuir a la gentrificació? Per a respondre a aquesta qüestió, la recerca examina els canvis en la població resident en els carrers convertits per a vianants i els compara amb els de les zones no intervingudes.

Els resultats indiquen que, encara que el conjunt de la ciutat de Barcelona ha experimentat transformacions significatives en el conjunt de la ciutat, aquests canvis han estat més intensos en les zones convertides per a vianants. En particular, s'observa que aquestes zones han registrat:

- Un major increment de residents procedents d'altres països europeus i dels Estats Units (en detriment de la població provinent de països amb menor poder adquisitiu).
- Un augment major de la proporció de veïns amb estudis universitaris.
- Un descens del percentatge de residents majors de 65 anys.

Aquests canvis suggereixen que les zones convertides per a vianants, després de la seva transformació, han tendit a atreure a una població més jove, amb major nivell educatiu i procedent de països amb major capacitat econòmica, cosa que encaixa en la descripció dels processos de gentrificació. Encara que la magnitud d'aquests canvis és de moment moderada, l'estudi troba una tendència a l'alça que, en cas de mantenir-se, podria alterar progressivament el teixit social dels barris afectats.

Els resultats de l'estudi no qüestionen els beneficis de la conversió en zona de vianants, atès que suposen una millora de la qualitat de vida dels veïns. Però sí que subratllen la necessitat d'introduir mesures complementàries per a assegurar que aquests beneficis siguin distribuïts de forma socialment justa entre la població. Polítiques com la regulació del preu de l'habitatge, la promoció d'habitatge assequible o el suport al comerç local poden ajudar al fet que la conversió en zona de vianants millori la qualitat de vida sense generar desigualtats involuntàries.

Pablo Villar-Abeijón, Carme Miralles-Guasch, Oriol Marquet Sardà

Departament de Geografia

Universitat Autònoma de Barcelona

pablo.villar@uab.cat, carme.miralles@uab.cat,

Referències

Villar-Abeijón, P.; Miralles-Guasch, C.; Marquet, O. (2025). **Can pedestrianization trigger gentrification? Analysis of Barcelona's sociodemographic changes following pedestrianization schemes**. *Transportation Research Part D: Transport and Environment*, 142, 104718. <https://doi.org/10.1016/j.trd.2025.104718>

[View low-bandwidth version](#)